

..... [p1]

Zeer [eerweerde] Heer en vriend

Zonder sterker bewijs als het zeggen van Pater Delplace, die van oorspronge een zeer kwade naamontleder is, en zou ik de vertalinge pijnappel = pinnaculum niet aanveerden.

Pinna= vlerke, pinnaculum = vlerkske, top van vlerke, top van een gebouw. 't Is nochtans merkweerdig dat men in 't [vlaamsch] het [woord] pijnboompere gebruikt om het toppelke van eenen torre, b.v. eenen name te geven, [zie] Loquela 1883, hlfz. 73¹ en 81² en dat pignon in 't [fransch] 1° 't zaad van den pijnappel, 2° geveltop beteekent. Pignon à redens, trapgevel. Op den top van sommige trapgevels, staander, dunkt mij, te Brugge pijnappels, een steenen pijnappel, bij wijze van topversiersel. Pignon is ook bergtop, in 't [fransch], zegt Ménage, die Le pignon d'Alger, le pignon de Velez opgeeft tot bewijs. Geen een van de [fransche] uitleggers en ziet daar pignon = pijnappel in,

..... [p2]

allen zoeken en tasten elderwaards, b.v. tignum³ (= pignum = pignon!) pinna, pinnula = pignon; pen keltisch = scherp, apennins, bi-pennis, enz.

.....

- 1 G. Gezelle, Zantekoorn. Pijnboompere. In: Loquela: 2 (Spokele 1883) 10, p. 73: "PIJNBOOMPERE, de, stemz. pijn, uitspr. piimpompère, fr. è. = Sperrebotte, sperretap, pijnappel, sperappel, dennebotte, fr. pignon. Geh.-Rousselaere.

Bij de uitspr. v. dit w. heeft de zin van 't volk, naast de welluidendheid van den drieklank i, o, è, nog drie gelijkrijmende lipstaven p gewild; spijs den oorsprong van het w., de b van boom in p veranderd, en de n van pijn in m, ten gelieve van de p die op de n volgende was."

- 2 G. Gezelle, Zantekoorn. Pijnboompere. In: Loquela: 2 (Lente 1883) 11, p. 81: "PIJNBOOMPERE, de, z. Loq. 1883, hlfz. 73. "Vóór den brand van Sente Maartens torre zongen de kinders te Kortrijk:

Maarten luudt,

den beiaard speelt,

väre, väre, väre,

Piimpomäre.

Menschen van jaren zullen dit bevestigen. Eertijds zoo als nu hiet men te Kortrijk het hoogste getemmer van Sente Maartens torre de pere, en 't gelijkt, zoo gij weet, aan eene groote pijnboompere, neuze opwaards. A. B. Q."

- 3 Vertaling (Latijn): balk, houten ligger.

Men zegt le cône d'une montagne en les cônes du pin. In de oude houten huizen zal de pijnappel dikwijls tot versier gebezigd geweest zijn; aan de zwitsersche houten uurwerken de la forêt noire hangender looden pijnappels dienende voor gewichten.

Ik vermoede dat [*franche*] pignon de maison en pignon pijnboomvrucht één en 't zelfste [*woord*] is, maar of ware ook mijn vermoeden bewezen, dat en zou Pater Delplace nog geen gelijk geven.

Blijve [*ulieden*] zeer dankbar en [*toegenegen*]

Guido Gezelle.

Briefbeschrijving

Verzender	Gezelle, Guido
Ontvanger	[Rembry, Ernest]
Verzendingsdatum	[01/08/1885 t.p.q. - 16/08/1885 t.a.q.]
Verzendingsplaats	Kortrijk (Kortrijk)
Annotatie	T.p.q., t.a.q. en adressaat gereconstrueerd op basis van de publicatie; plaats gereconstrueerd op basis van contextuele gegevens.
Annotatie	T.p.q., t.a.q. en adressaat gereconstrueerd op basis van de publicatie; plaats gereconstrueerd op basis van contextuele gegevens.
Gepubliceerd in	Over Gezelle, Rembry, Delplace en de "pynappel". / door Georges Gheysen. - In: Rijmtijd. - (2004) nr. 4, p.17-24

Documentbeschrijving

Fysieke bijzonderheden

Drager	1 enkel vel, 210 mm x 138 mm papier, wit, rechthoekig geruit papiersoort: 2 zijden beschreven, inkt
Staat	volledig
Toevoegingen	op zijde 1 rechts in de bovenrand: 1884. (inkt, onbekende hand)

Bewaargegevens

Land	België
Plaats	Brugge
Bewaarplaats	Guido Gezellearchief
ID Gezellearchief	Aanw. 1009
Bibliotheekrecord	https://anet.be/desktop/gga/nl/opacgga/nr=tg:gga_6.94792
Geschiedenis	01/12/2025, Veiling Bernaerts (Antwerpen)

Inhoud

Incipit	Zonder sterker bewys als het zeggen van Pater Delplace
Tekstsoort	brief
Talen	Nederlands

Gevolgde codeerpraktijk

De tekst werd diplomatisch getranscribeerd, en aangevuld met een editoriale laag.

De oorspronkelijke tekst werd ongewijzigd getranscribeerd; alleen typografische regeleindes en afbrekingstekens, en niet-betekenisvolle witruimte werden genormaliseerd.

Auteursingrepen in de tekst (toevoegingen, schrappingen), en latere redactie-ingrepen (schrappingen, toevoegingen, taalkundige notities) door de lezer werden overgenomen en expliciet gemarkeerd.

Voor een aantal tekstfenomenen werden naast de oorspronkelijke vorm ook editeursingrepen opgenomen in de transcriptie: oplossingen voor niet-gangbare afkortingen en correcties voor manifeste fouten. Daarnaast bevat de transcriptie editeursingrepen ter verbetering van de leesbaarheid (toevoegingen, reconstructies) of ter motivering van transcriptie-beslissingen (aanduiding van onzekere lezingen, weglating van onleesbare tekst). Alle editeursingrepen worden expliciet gemarkeerd.

Colofon

Titel	[01/08/1885 t.p.q. - 16/08/1885 t.a.q.], Kortrijk, Guido Gezelle aan [Ernest Rembry]
Editeur	Els Depuydt
Wetenschappelijke leiding	Els Depuydt
Partners	Openbare Bibliotheek Brugge (Guido Gezellearchief); Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie (Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letteren); Instituut voor de Studie van de Letterkunde in de Lage Landen (ISLN) (Piet Couttenier, Universiteit Antwerpen); Guido Gezellegenootschap
Uitgever	Guido Gezellearchief, KANTL/CTB
Plaats van uitgave	Brugge, Gent
Publicatiedatum	2026
Beschikbaarheid	Teksten en afbeeldingen beschikbaar onder een Creative Commons Naamsvermelding - Niet Commercieel licentie.

Disclaimer

De editie van de Guido Gezellecorrespondentie is het resultaat van een samenwerkingsproject met vrijwilligers. De databank is in opbouw, aanvullingen en opmerkingen kunnen gemeld worden aan els.depuydt@brugge.be.

Citeren

Een brief kan worden geciteerd als: [Naam van editeur(s)], [brieffschrijver aan briefontvanger, plaats, datum]. In: GezelleBrOn, Wetenschappelijke editie van de correspondentie van Guido Gezelle. [publicatiedatum] Available from World Wide Web: [link]
